

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Legatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

Sexto, Laici an, & quando possunt carcerari à iudice ecclesiastico, vide Cov. cum allegatis pract. q. c. 10, n. 2, & sup. in ver. casus mixtus, §. 3, & Gem: eleganter, in c. cum Episcopus, ver. sed quero an Episcopus, de offi. ord. lib: 6.

Septimo, laicus potest petere executionem legati à laico, coram iudice ecclesiastico, Cov. in c. relatum, il 2, de testam. in ult.

Octavo, an laicus possit puniri à iudice ecclesiastico pro percussione facta clerico, non solum quoad absolutio- nem, sed quoad injuriam, & damnum? Respondetur, quod sic, quando quere- la defertur ad Ecclesiasticum, ita gloss. in capit. parochianus, in ult. de sent. excom: Cov. lib: 1, cap: 4, num. 8, variarum, Gomez tract. de brevib: num: 25.

Nono, laici subsunt iudici ecclesia- stico, quando sunt detentores rerum ecclesiasticarum, vel ratione legato- rum, Mar: 4, p. dist: 11, n. 6. & quando delinquant in Ecclesia, Affl. in const. mul- ta leges, notab: 2, n. 6, in fine, & quando delinquant cum clerico, Maran: loc. cit. Cov: pract: q. c. 34, num: 1.

Decimo, laici sunt in triplici diffe- rentia, alii sunt Religiosi absque ulla professione, quidam sunt Religiosi cum professione, & habitu, qui vocantur conversi, quidam sunt mere laici, ut omnes homines viventes in saeculo de populo: primi gaudent privilegio cano- nis, & fori, dum actu serviunt mona- sterio, ut qui portant habitum religio- nis. licet curtum, seu brevem: se- cundi etiam gaudent, & multo mag- is, sed non sunt clerici: tertii nullo

pacto, vide tex: Gl: & Gem: in cap: ex eo, de elect. lib: 6. ubi etiam habes, an, & quando debeant, vel possint admitti ad actus, vel electiones superiorum, vel rerum concernentium monasterium, vel loca religiosa. Vide gl. in cap: 1, in ver: Laicum, de proeur: lib 6.

LEGATUM.

Primo, aliquis moriens legavit cen- tum cuidam capitulo, seu collegio, ut singulis annis celebrare habeat Mis- sas pro anima sua, dubitatur, an cano- nici possint illa dividere inter se, an te- neantur ea ponere in emptione alicu- jus annui census, ad hoc, ut & ipsi prae- sentes, & futuri gaudeant fructibus il- lorum?

Respondetur, quod non possunt di- videre, sed facere emptionem; ratio est, quia fieret in praedictum successorum, prout vult Sac. Con. Trid: sess: 25, c. 11, de res: & videtur quaedam aliena- tio, & contra successores, per c. cum se- cundum Apostolum, prob. & contra jura 12. q. 2. Navar. conf. 8, nu. 3, de reb. Ecclesi. non alien. similiter relictum canonicis alicujus collegii, vel capituli, an possit dividi inter eos, & an aequaliter, vide Cov: in c. requisisti, n. 10, de testam.

Secundo, legatum ad pias causas, quod facit Episcopus morientium ab intestato, prout dictum est in ver. lega- tum, corroboratur illa consuetudo, per ea quae notat Affl. in const. de hinc se- creti, a num. 5. ubi disputat, quoniam pa- cto fiscus succedit ab intestato laico morienti intestato, & multa alia, ergo

M. 3

si hoc

si hoc licet fisco, magis Episcopo, prout ibi, *num. 6. & 13.* dicit, quod Rex hujus Regni habet curam animarum defunctorum, imò magis Episcopus, qui est Judex spiritualis, & per omnia jura vocatur pater pauperum: facit quod notat Butr. in *c. Joannes, de testam. & c. ultima voluntas, 1. questione secunda, Affl. in const. instrumentorum, rub. 12.*

Tertio, an legata pia debeantur, non obstante aliqua præteritione, caducitate, vel defectu? Respondetur, quòd sic, vide plenius Cap. Tolos. q. 334. & ibi Addit. & in q. 89, ubi multa Cov. in capitulo, nos quidem, in ultimo, de testam. & in c. relatum, il primo, num. 3. eod. tit.

Quarto, legata quando dicuntur ad pias causas? Respondetur, quando relinquuntur personæ pauperi, vel loco pio, vel pro refectione Ecclesiæ, vel monumenti, & generaliter quicquid relinquitur pro anima sua, Bald. in Marg. Innocent. in versic. testator, quest. 1.

Si pro virginibus maritandis, pupillis, viduis, peregrinis, senibus adjuvandis. Addit. ad q. 214. Cap. Tolos. Syl. in ver. legatum, 4. §. 4. Ang. in ver. legatum, 2. §. 3.

Quinto, quia dictum est Episcopum esse exequutorem piorum legatorum, petitur si laicus pro legato pio sibi facto possit convenire laicum coram iudice spirituali? Respondetur ex Cap. Tolos. q. 214. & allegat collectaneum in *c. Joannes, de testam.* quod sic, & non solum ad Episcopum pertinet executio

ultimarum voluntatum, sed ad quemcunque prælatum Episcopalem jurisdictionem habentem, & ad capitulum sede vacante, Covar. in *c. Joannes, num. 1. & 2. de testam.*

Sexto, legatum annuum factum nunquam præscribitur præscriptione triginta, vel quadraginta annorum, l. Stichum, §. stipulatio, ff. de ver. sign. sed donatio, seu præstatio præscribitur spatio triginta, vel quadraginta annorum, l. cum novissimi, §. in iis, c. de præscript. triginta, vel quadraginta annorum, similiter emphyteuta per triginta annos potest præscribere libertatem ab onere solvendi canonem, sive pensionem, tam præteritam, quam futuram, vide Nav. conf. 4. de præscr.

Septimo, legatum aliqui dixerunt non posse fieri ab eo, qui non potest articulare loqui, tamen oppositum est verius; nam potest fieri per nutus, & signa, Cov. in *c. cum tibi, n. 3. de testam.* licet hæredis institutio non possit fieri sine verborum expressione, idem ibidem, num. 4.

Octavo, legata ad pias causas potest cogere Episcopus sub pœna excommunicationis, & interdicti administrationis bonorum defuncti, ut hæres infra quinque, vel sex menses exequatur, c. si hæres, de testam. & si est negligens, cogitur in pœnam reddere legatum cum omni emolumento, quod ex eo potuit percipi à die mortis testatoris, Covar. in d. c. si hæres, nu. 5. & ver. ceterum, & ver. hæres, etiam si legata non sunt pia, ibi, n. 3.

Nonò, legatum factum alicui hospitali,

tali, pro alendis, vel cibandis, vel curandis pauperibus, vel factum presbyteris, pro officienda aliqua Ecclesia, an deficientibus pauperibus, vel diruto hospitali, vel Ecclesia, desinat legatum, vide in casu succedente, Gem. in c. licet ea non, ver. & pro hac deciditur, de elect. lib. 6. ubi disputat, an habitu, an actu, vel nihil, & sic in parochiali.

LEGATI APOSTOLICI.

Primo, Legati Apostolici sunt in triplici differentia, nati, destinati, & legati à latere, & concurrunt in collatione beneficiorum cum ordinariis, & datur locus præventioni, quando sunt à latere, & habent generalem facultatem, Franc. in ca. 1. col. si. de off. leg. lib. 6. Caputq. dec. 387. 1. par. & multa alia de potestate legati, vide Seluam 4. par. 9. tract. de benef.

Secundò, de potestate legati à latere super totam provinciam, etiam super exemptos, & si potest adiri per viam querelæ, vide Gem. in c. si abbatem, §. huiusmodi, de elect. lib. 6.

Tertiò, & quæ differentia sit inter tres istas species legatorum, vide text. glos. Doct. & Gemin. in ca. 1. ver. sed an legatus, de offic. leg. lib. 6. ubi habes bona pro practica occurrenti.

LIBRI.

Libros hæreticorum nemo potest tenere absque licentia Papæ, Nav. conf. 1. n. 75. de constit. neque quis potest eos tenere, etiam ut errores eorum noscat, & ut populum doceat, quia est excommunicatus; secus si inveniren-

tur in studio alicujus viri docti, sinceri, & pii, quia tunc non censetur eos tenuisse ex mala mente, & sic licet in foro exteriori daretur ansa interrogandi, cur eos tenuerit, tamen non potest capi suspensio de hæresi, Nav. conf. 6. de hæret.

LITERÆ APOSTOLICÆ.

Literarum Apostolicarum executionem impediens, sunt excommunicati, prout in Bulla Cœna Domini, ut pater in processu literarum ejusdem, hoc tamen intelligitur primò, quando impediuntur de facto, & non de jure, prout dictum est superius, in ver. contradictores, secundò, quando prohiberetur, ne intimentur: tertiò, vel ne eis fides habeatur, vel ne publicentur, unde qui stat in possessione alicujus beneficii, nolens relinquere illam ad præsentationem literarum Apostolicarum, ut quia putat juridicè possidere, non incurrit excommunicatione Bullæ Cœna Domini: similiter qui ab eis appellat, vel reclamat, unde si etiam in literis dicitur contradictores, &c. Gl. in c. pro illorū, in ver. contradictores, de prob. Staph. fol. 180. n. 7. & 197. n. 1. Nav. conf. 36; Rebuff. in for. nov. promis. in clau. contradictores: similiter literæ Apostolicæ veræ, si sunt saltem coloratæ, quia regulati modo fuerunt impetratæ, licet non sint penitus validæ, ut quia subreptitiè, vel obreptitiè impetratæ, tamen si opponatur eis de facto, inciditur in excommunicationem Bullæ Cœna Domini, Navar. conf. 40. de sent. excom. hoc fallit, nisi opponatur justum impedi-